

Jaarverslag calamiteiten 2018 | Spaarne Gasthuis

Aandacht voor patiënt en personeel

Bij een calamiteitenonderzoek is het voor ons belangrijk om de patiënt of nabestaanden zo vroeg mogelijk te betrekken. Zij krijgen zo de kans om hun mening te geven over de situatie. Daarnaast wordt tijdens het onderzoek actief gecontroleerd in hoeverre de hoofdbehandelaar de gedupeerde heeft geïnformeerd over het starten van een onderzoek en het melden bij de IGJ. Het streven is om de eindrapportage niet alleen op te sturen naar de gedupeerde, maar deze ook na te bespreken bij voorkeur in aanwezigheid van de hoofdbehandelaar.

De calamiteitencommissie vraagt steeds vaker *peer support* (ondersteuning door getrainde collega's) voor betrokken medewerkers. Uit onderzoek blijkt steeds meer hoe groot de invloed van een ernstig medisch incident kan zijn op het welzijn en het functioneren van professionals. De Katholieke Universiteit van Leuven heeft in 2018 onderzoek gedaan naar ervaringen met *peer support*. Hiervoor hebben zij ook zorgprofessionals uit het Spaarne Gasthuis benaderd.

Resultaten

In 2018 heeft de calamiteitencommissie van het Spaarne Gasthuis 20 mogelijke calamiteiten onderzocht. 18 hiervan zijn gemeld bij de IGJ. 1 casus werd onderzocht, maar niet gemeld en bleek later ook geen calamiteit te zijn. Bij de andere kwestie ging het om een melding van de huisartsenpost, waarin de commissie deelnam aan het onderzoek. Het aantal meldingen is vergelijkbaar met die van de jaren 2016 (21) en 2017 (20).

Van de 20 onderzochte calamiteiten vonden er 12 plaats in Haarlem Zuid, 7 in Hoofddorp en 1 op de huisartsenpost in Haarlem Noord. Er waren in totaal 12 vakgroepen bij betrokken.

Oordeel IGJ

De meeste rapportages die bij de IGJ zijn ingediend werden direct als 'voldoende onderzocht' beoordeeld. In 2 gevallen heeft de IGJ aanvullend inspectiebezoek ingesteld. Bij 2 onderzoeken heeft de IGJ op basis van de ingestuurde rapportage om aanvullende verdieping of informatie gevraagd. Uiteindelijk zijn alle rapportages aangemerkt als 'voldoende onderzocht' of 'zorgvuldig onderzocht'. Aan het eind van het verslagjaar stonden er nog 4 meldingen open. Ten tijde van dit verslag staan er geen meldingen meer open.

Oorzaken

Een groot aantal van de meldingen had te maken met verlate diagnostiek (8). Er waren 2 gevallen van verwisseling en 2 zaken die te maken hadden met het niet of niet adequaat behandelen met medicatie. Verder waren er meldingen over medische en verpleegkundige behandeling en uitgestelde zorg (verlate operatie).

Een belangrijke oorzaak van calamiteiten blijft het niet tijdig signaleren van afwijkingen en daarop handelen. Een oorzaak die in vorige jaren regelmatig werd waargenomen, namelijk een gebrek aan coördinatie van de zorg, was dit jaar minder aanwezig als oorzaak van een calamiteit.

Verbeteracties

Het doel van calamiteitenonderzoek is achterhalen wat er is gebeurd, begrijpen waarom het is gebeurd en vaststellen wat er nodig is om herhaling te voorkomen. Er zijn in totaal 38 verbeteracties opgesteld in de rapportages. De verbeteracties met duidelijke en meetbare doelen zijn zoveel mogelijk opgesteld in samenspraak met betrokken medewerkers. De acties hadden een eigenaar en een termijn waarbinnen ze gerealiseerd moesten worden. Het Spaarne Gasthuis probeert de haalbaarheid van verbetermaatregelen te vergroten. De voorkeur gaat uit naar 1 effectieve en haalbare verbetermaatregel die wordt nageleefd, boven een aantal dat niet goed uitvoerbaar is.

Concrete verbeteracties:

- Aanschaf van andere airklokken
- Nascholing diabeteszorg bij zwangeren
- Verbetering afspraken met betrekking tot operatieve spoedzorg
- Verbetering werkprocessen omgang nucleaire geneesmiddelen
- Aanpassen protocol medicatieverificatie
- Verlaging werkdruk door andere inzet arts-assistenten
- Nascholing op diverse afdelingen betreffende vrijheidsbeperkende interventies
- Maatregelen met betrekking tot de continuïteit van zorg bij patiënten met een lang behandelingstraject waarbij steeds weer wisselende hulpverleners bij zijn betrokken

In bijna alle onderzoeken is benoemd dat de casus ter lering moest worden besproken in een team of vakgroep, tijdens de introductie of bij scholingsbijeenkomsten. De uitvoering van de verbeteracties in het ziekenhuis wordt geborgd door de commissie kwaliteit en veiligheid.

Calamiteitencommissie

De calamiteitencommissie bestaat uit een groep van 25 tot 30 medewerkers uit diverse beroepsgroepen van het ziekenhuis: artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, stafmedewerkers, laboranten, apothekers. Elk jaar vindt in- en uitstroom van nieuwe leden plaats. Dit jaar heeft de commissie haar expertise uitgebreid op het gebied van anesthesie, interne geneeskunde en verpleegkundige inbreng. Een calamiteitenonderzoek wordt uitgevoerd door een onderzoeksteam van 2 tot 3 mensen. Daarnaast leest nog 1 persoon mee met de rapportage.